

Jordbær uden Reglone

Den 4. februar 2020 er Reglone forbudt i hele EU. Hvad kan jordbæravlerne gøre uden Reglone, og hvilke alternativer er der?

 Peter Hartvig, AU Flakkebjerg,
Peter.Hartvig@agro.au.dk

Mange aktivstoffer er bragt i farezonen af de restriktive krav i EU-forordning 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler. De seneste par år har vi vidst, at diquat (Reglone med flere) efter den 4. februar 2020 er forbudt i hele EU.

Dispensation i 2020?

I jordbær anvendes Reglone til at bekæmpe ukrudt og udløbere mellem rækkerne. I de fleste andre lande har man adgang til andre produkter, der minder om Reglone. Det drejer sig om blandt andet pyraflufen-ethyl og carfentrazone-ethyl, der er omtalt i Gartner Tidende 5, 2019. De er imidlertid ikke godkendte i Danmark, og det er uafklaret, om de overhovedet vil blive ansøgt i Danmark.

I forhold til andre lande står vi derfor i en særlig vanskelig situation, og blandt andet på den baggrund har HortiAdvice ansøgt Miljøstyrelsen om dispensation til at bruge Reglone i 2020. Der er pt ikke svar på ansøgningen. En ny rapport fra Rigsrevisionen i december 2019 kritiserer i skarpe vendinger Miljøstyrelsens håndtering af dispensationer, og derfor afventes netop denne afgørelse med særlig spænding.

Ikke til jordbær på flad mark

Dispensation for stoffer, der er forbudt i hele EU, er som udgangspunkt vanskeligere stillet end ansøgninger på stoffer, der ikke er godkendt i Danmark. Der er enighed med landbruget om, at dispensationerne kun skal omfatte de områder, hvor tabet af Reglone rammer allerhårdest. Det betyder, at ansøgningen indenfor jordbær ikke omfatter traditionel produktion af jordbær på flad mark. Det er her skønnet, at mekanisk bekæmpelse er et reelt alternativ.

Plastdækkede højbæde

Derimod vil mekanisk bekæmpelse af gangarealer og rækkellemrum i jordbær på plast- eller Mypex-dækkede højbæde blive noget vanskeligere. Nogle vil nok sige nærmest umulig, og derfor er

Skade efter glyphosat i jordbær i et forsøg med kemiske alternativer til Reglone. Planterne er sprøjtet i rækkellemrummet, og selv om afskærmningen var meget omhyggelig, er planterne alligevel tydeligt påvirket. I 2020 måles udbytte på planterne. Jordbær er meget følsomme overfor glyphosat, og da stoffet samtidig er stærkt systemisk, skal der kun lidt til, før det akkumuleres i vækstpunkterne og giver de meget karakteristiske symptomer.

Jordbærplanter
Frigo-/Tray-/Friske planter

Kaack
Pflanzenvermehrung

Kaack Pflanzenvermehrung
GmbH u. Co. KG
Osterfeld 11
24649 Fuhlendorf
☎ +49 (0) 41 92 / 22 93
☎ +49 (0) 41 92 / 24 91
✉ info@kaack-pflanzenvermehrung.de

www.kaack-pflanzenvermehrung.de

Mange kulturer

- Den største anvendelse af Reglone i Danmark er til nedvisning af kartofler og vintersprøjtning mod ukrudt i græsfrø.
- Reglone anvendes også til afsvidning af ukrudt før fremspiring af kartofler samt såede grønsager og planteskolekulturer.
- Reglone bruges også efter 'nakning' af roser samt til afskærmet sprøjtning mellem rækkerne i planteskoler og bær.
- Reglone er også et vigtigt værktøj som nedvisningsmiddel i mange havefrøarter, for eksempel purløg og spinat.

ansøgningen om dispensation til jordbær specifikt rettet mod denne produktionsform. Det skal i parentes nævnes, at ansøgningen om dispensation for Reglone indenfor gartneri også omfatter visse produktioner indenfor planteskole. Skulle dispensationen for Reglone blive bevilget i 2020, skal vi nok regne med, at det er en engangsforeteelse.

Kemisk løsning i gangarealet

AU Flakkebjerg har de senere år set på forskellige kemiske løsninger til enten at reducere forekomsten af ukrudt mellem rækker af jordbær, eller muligheden for at bekæmpe det, der måtte være spiret frem. Sidstnævnte metode kan sammenlignes med måden, som Reglone anvendes på.

Første forsøgsserie har været koncentreret om gangarealer mellem Mypex- eller plastdækkede højbede. Der er testet en række jordmidler og blandinger af disse for at undersøge mulighederne for at

begrænse fremspiringen af ukrudt inden plantningen af jordbær.

Resultaterne af forsøgene i 2018-2019 viser, at behandling med blandinger af produkter kan reducere forekomsten af ukrudt i ikke ubetydeligt omfang. Især blandinger, hvori diflufenican (DFF), MaisTer og Kerb indgår, synes effektive.

Kemiske alternativer til Reglone

I anden forsøgsserie med direkte alternativer til Reglone har MaisTer klaret sig bedst. Tre års forsøg har vist effekt på ukrudt på niveau med Reglone. Visuelt bedømt synes påvirkningen af jordbærplanterne meget lille. Men sprøjteteknik og især afskærmningens kvalitet er indlysende meget afgørende for, om kulturplanterne rammes og skades. Vi ved, at hvis jordbær rammes af Reglone, så er skaden oftest kun begrænset til den plantedel, der rammes, fordi det ikke transporteres i planten. Modsat er det med glyphosat, der er meget systemisk og transporteres rundt i hele planten, hvis det rammer. MaisTer har både kontakt- og systemisk virkning. Selvom afskærmningen på forsøgsmaskinen er ret omhyggeligt lavet, så har vi alligevel set tydelige skader af glyphosat i jordbærrene. I 2020 måler vi udbytte på planterne.

Midlerne er ikke godkendte

I begge forsøgsserier er der afprøvet ukrudtsmidler, der ikke er godkendt til jordbær. Skal forsøgene fortsætte, bør der snart træffes beslutning om, hvordan den udfordring skal håndteres. Jordbær er jo en spiselig afgrøde, og derfor skal der især ses på, hvordan dokumentation for pesticidindhold i bær skal håndteres. Det skal også understreges, at forsøgene er udført uden, at jordbær direkte er ramt. I forsøgene mellem højbede er

behandlingerne udført inden plantning af jordbær, og i forsøgene med direkte alternativer til Reglone er behandlingerne udført så tidligt, at udløberne endnu ikke havde bredt sig. Ved eventuel godkendelse af for eksempel MaisTer, skal ramte udløbere fritskæres umiddelbart efter eller i forbindelse med behandling.

Ikke-kemiske alternativer til Reglone

Der udvikles og afprøves i disse år en del ikke-kemiske alternativer til Reglone. Især til nedvisning af kartofler, men også til jordbær synes der at være visse muligheder. Om de kan vinde indpas i praksis, må tiden og erfaringerne vise. På Youtube kan man finde god inspiration: Søg for eksempel på 'erdbeerenfuchs' eller 'rankenschneider', så popper der en masse op. Ud over mekanisk jordbehandling er der blandt andet mange forskellige roterende børster eller gummiflapper, der kan slå udløbere af. 'X-Power' er en løsning med elektricitet, der måske kan håndtere overgangen mellem jord og plast/Mypex i de dækkede højbede. Det er tungt og dyrt grej, men fås også i små håndholdte enheder. Hvis strømmen ikke skader moderplanten, så kan det på sigt måske vise sig at blive en interessant løsning. ■

De to nævnte forsøgsserier er støttet af henholdsvis Promilleafgiftsfonden for frugt- og gartneriprodukter og GUDP.

Blåbærplanter

Draper®-S-, Liberty®-S-, Aurora®-S-, Duke

FALL CREEK SORTERNE®-S-:

Cargo, Clockwork, Last Call, Top Shelf, Valor
eksklusiv i 7,5 l

NEW: Calypso®-S-, Osorno®-S

HEINZCLASEN
BLAUBEERPLANZEN

Heinz Clasen Containerbaumschulen GmbH • Dorfstraße 45 • D-25499 Tangstedt

www.clasen-blaubeeren.de • +49 (0) 4101 / 55 32 67

03-19